

HISTÒRIA DE LES IDEES ESTÈTIQUES(20761)

Professor: Jaume Vidal Oliveras

1.- Orígens de les noves concepcions plàstiques.

1.1. Els models del segle XIX: L'estètica del sublim, l'estètica del pintoresc. El neoclassicisme i el romanticisme històric. El realisme.

1.2. L'impressionisme. Concepte, orígens i desenvolupament.

1.3. Postimpressionisme. Cézanne, Seurat, Van Gogh, Gauguin, Toulouse-Lautrec. Els Nabis. El naixement del cartellisme modern. Rodin. El simbolisme

1.4. Els precursors de l'arquitectura moderna i el disseny. W. Morris. La introducció dels nous materials. L'escola de Chicago i el gratacels. Wright i la seva evolució. L'Art Nouveau i els diversos centres europeus (Brussel·les, Glasgow, París, Viena, Barcelona).

2.- Els primers moviments d'avantguarda.

2.1. La noció d'avantguarda. Ús del terme i evolució del concepte. Trets característics de l'avantguarda. Consideracions recents.

2.2. Aspectes sociològics. El sistema gremial, el sistema acadèmic i el sistema mercantil. El mercat artístic. Els primers marxants moderns. Galeries. Museus. L'artista. La crítica. El públic.

2.3. El fauvisme. Matisse i la seva evolució. L'expressionisme alemany. Precursors : Ensor i Munch. Die Brücke : Kirchner i Nolde. Der Blaue Reiter : Kandinsky. Altres expressionistes. La nova objectivitat

2.4. Cubisme. Etapes estilístiques i innovacions tècniques: Picasso, Braque i Gris. Léger i Delaunay.

2.5. Futurisme. Manifestos. Pintura i escultura : Boccioni, Balla, Carrà, Russolo i Severini. L'arquitectura futurista.

3.- Els anys de la I Guerra Mundial.

3.1. Dadaisme. Interpretacions i aportacions. Dadà a Zurich, Nova York, Barcelona i París. Art i política en el dadaisme alemany. Marcel Duchamp i la seva evolució.

3.2. Neoplasticisme holandès. El grup de Stijl i la seva trajectòria. Theo van Doesburg. Piet Mondrian.

3.3. Els moviments d'avantguarda a la URSS. Antecedents. Ravonisme. Suprematisme. Constructivisme. Manifestacions. institucions i artistes. El realisme socialista.

4.- Període entre guerres.

4.1. La Bauhaus : antecedents i desenvolupament històric (1919-1933). Weimar, Deseau i Berlin. L'ensenyament i els mestres. Pintura, disseny i arquitectura.

4.2. El moviment surrealista. Referències i precedents. Ideologia i metodologia. Dinàmica i experiències. Manifestos i representants. André Breton. La pintura, l'escultura i el cinema surrealista.

4.3. Les reaccions novocentistes. El retorn a l'ordre. La pintura metafísica. G. de Chirico, C. Carrà i G. Morandi. El "Novecento Italiano".

BIBLIOGRAFIA

1.- Obres de síntesi.

ARGAN, Giulio Carlo : El arte moderno 1770-1970. - València. Fernando Torres, 1975. 2 Vol. *Vol. 1 → 2 (ed. 76) + 3 a altres bib.*

Vol. 2 → 8 (ed. 76 i 77) + 4 a altres bib.
HAMILTON, George Heard : Pintura y escultura en Europa 1880/1940. - Madrid. Cátedra. 1987. *(2 a lletres)*

NOVOTNY, Fritz : Pintura y escultura en Europa 1780/1880. - Madrid. Cátedra. 1986. *(2 a lletres)*

2.- Les avantguardes

GONZALEZ GARCIA, Angel/ CALVO SERRALLER, Francisco/ MARCHAN FIZ, Simón : Escritos de arte de vanguardia 1900-1945. - Madrid. Turner. 1979. *(2 a lletres)*

eu faués (ed. 74) + 1 a C. Educació
KANDINSKY, W. : De lo espiritual en el arte. Barcelona. Barral editores. 1978.

DE MICHELI, Mario : Las vanguardias artísticas del siglo XX. Madrid. Alianza. 1979. *(1 a lletres)*

3.- Últimes tendències

DORFLES, Gillo : Últimas tendencias del arte de hoy. Barcelona. Labor. 1976. *(3 a altres bib.)*

4.- Context català

CIRICI, A. : L'art català contemporani. Barcelona Ed. 62. 1970. *(1 a lletres)*

FONTBONA, Francesc i MIRALLES, Francesc : Del Modernisme al Noucentisme 1888-1917. Barcelona. Ed. 62. 1985. Vol. VII d'Història de l'Art català. *(2 a altres bib.)*

MIRALLES, Francesc : L'època de les Avantguardes 1917-1970. - Barcelona. Ed. 62. 1983. Vol. VIII d'Història de l'Art Català. *(2 a altres bib.)*

5.- Context espanyol

BRIHUEGA, Jaime : Las vanguardias artísticas en España. 1909-1936. Madrid. Istmo. 1981. *(1 a lletres)*

DONDTU?

6.- Escultura

DIVERSOS AUTORS : Escultura española 1900-1936.- Madrid. Ministerio de Cultura. 1985.

ROWELL, Margit (et alt.) : Qu'est-ce que c'est la sculpture moderne?.- Paris. Centre Georges Pompidou. 1986.

7.- Arquitectura

BENEVOLO, Leonardo : Historia de la arquitectura moderna. Barcelona. G. Gili. 1974. (1 a c. Educació)

HITCHCOCK, Henry-Russell : Arquitectura : siglos XIX y XX. Madrid. Cátedra. 1981. (1 a lletres)

PEVSNER, Nikolaus : Los orígenes de la arquitectura y el diseño modernos. Barcelona. Ediciones Destino 1992 (2 a altres llib.)

8.- Introducció al món de l'art.

SONTAG, Susan : Sobre Fotografia. Barcelona EDHASA. 1981.

VENTURI, Lionello : Como entender la pintura. Barcelona. Ed. Destino. 1988.

WITTKOWER, Rudolf : La escultura. procesos y principios. Madrid. Alianza. Forma. 1987. (1 a lletres)

ZEVI, Bruno : Saber ver arquitectura. Barcelona. Ed. Poseidon. 1981 (3 a altres llib.)

Cada tema té una bibliografia especifica que es facilita oportunament.

BIBLIOTEQUES/ARXIUS

- Biblioteca general d'hist. de l'art
c/ Comerç, 36. Barcelona
- Institut Amatller d'art hispànic
Passeig de Gràcia, 41. Barcelona
- Biblioteca de la Sala Pares (privada)
c/ Petrixol, 5. Barcelona
- Biblioteca de la filmoteca
c/ Diputació, 279. Barcelona.
- Biblioteca de cinema Delmiro de Caralt
c/ Muntaner, 260. Barcelona.
- Institut fotogràfic de Catalunya
c/ Urgell, 187. Barcelona.

- Biblioteca Museu Picasso/Fundació Joan Miró/Fundació Tàpies/Museu de ceràmica/Museu Tèxtil i de la indumentària/...

ARXIU FOTOGRAFICS

- Arxiu Serra
c/ Comerç, 36. Barcelona
- Institut Amatller d'art hispànic
Passeig de Gràcia, 41. Barcelona
- Arxiu Mas
c/ Freneria, 5. Barcelona
- Institut fotogràfic de Catalunya
c/ Urgell, 187. Barcelona.
- Institut municipal d'hist.
c/ Sta. Llúcia, 1

SALES D'EXPOSICIONS

Sales no comercials:

Centre d'art St. Mònica/Palau Robert/Palau Marc/Palau de la Virreina/Centre cívic l'Artesà/Museu Picasso/Fundació Miró/Fundació Tàpies/Fundació caixa Catalunya/ Fundació la "Caixa": Sala Catalunya, Sala Montcada, Centre cultural de la fundació...

Sales comercials:

- Sala Parés
c/ Petrixol, 5. Barcelona
- Sala Gaspar
c/ Consell de cent, 323. Barcelona
- Joan Prats
c/ Rambla Catalunya, 54. Barcelona
- Espai Poblenou
c/Passatge Saladrigas, 5-9. Barcelona
- Maeght
c/ Montcada, 25. Barcelona
- Rene Métras
c/ Consell de Cent, 331. Barcelona
- Salvador Riera (Dau al Set)
c/ Consell de Cent, 333. Barcelona.
- Sala Viçò
c/ Passeig de Gràcia, 96. Bar
- Artur Ramon
c/ Carrer de la Palla, 23-25
- Carles Tachè
c/ Concell de Cent, 290
- Eude
c/ Consell de Cent, 278